Pykäläehdotus:

7 §
ASA-rekisteriin ilmoitettavien tietojen säilytysaika
Rekisteritietoja on säilytettävä ASA-rekisterissä 80 vuotta viimeisen tiedon merkitsemisestä. ~~Vaikutusten arvioinnin ja seurannan kannalta tarpeelliset tai tutkimuksen lähdeaineistona muusta syystä arvokkaat rekisterin tiedot säilytetään kuitenkin pysyvästi. Arkistolaitos määrää tarkemmin tietojen pysyvästä säilyttämisestä.~~

Perustelut:

7 §. ASA-rekisteriin ilmoitettavien tietojen säilytysaika. Pykälässä säädettäisiin rekisteritietojen säilyttämisajasta, joka olisi 80 vuotta. Koska työssään syöpävaarallisille tekijöille altistunut työntekijä voi sairastua syöpään jopa vuosikymmenien kuluttua, tulisi ASA-rekisteritietojen säilyttämisajan olla riittävän pitkä, jotta voitaisiin seurata ja arvioida työntekijän syöpävaarallisille tekijöille altistumisen ja syöpään sairastumisen välistä yhteyttä sekä työnantajan ehkäiseviä toimia. Säännös vastaisi nykysääntelyä.

Voimassa olevassa laissa säädetään lisäksi tiedonvälityksessä käytettävien lomakkeiden säilytysajasta, joka on 10 vuotta lomakkeen saapumisesta rekisterinpitäjälle. Tiedonvälityksessä käytettäviin lomakkeisiin sisältyvät tiedot viedään pääsääntöisesti ASA-rekisteriin. Lomake sisältää muun muassa henkilötietoja. Tietosuoja-asetuksen henkilötietojen käsittelyn periaatteita koskevassa 5 artiklan c) kohdassa säädetään henkilötietojen säilytyksen rajoittamisesta. Sen mukaan henkilötietoja on säilytettävä niin kauan kuin on tarpeen tietojenkäsittelyn tarkoitusten toteuttamista varten. ASA-rekisteröinnissä käytettyjen lomakkeiden tarkoitus on välittää tietoa työnantajalta rekisterinpitäjälle ASA-rekisteriin tallennettavaksi. Lomakkeiden tarkoitus on pääsääntöisesti toteutunut silloin, kun lomakkeen tiedot on tallennettu ASA-rekisteriin. Lomake voi kuitenkin sisältää myös tietoja, joita ei viedä ASA-rekisteriin, mutta joita Työterveyslaitos on voinut hyödyntää toiminnassaan. Tällaisia tietoja ovat esimerkiksi mittaustiedot, joita on ollut ilmoituksen liitteenä. Työterveyslaitos joutuu myös ajoittain korjaamaan lomakkeella ilmoitettuja selvästi virheellisiä tietoja, mistä johtuen ilmoituslomakkeisiin joudutaan joskus palaamaan jälkikäteen. Tällaisissa tapauksissa on tarpeen, että Työterveyslaitos voi säilyttää lomakkeita tai niiden liitteitä riittävän pitkän ajan. Mikäli kaikki lomakkeella ilmoitetut tiedot viedään sellaisenaan ASA-rekisteriin, ei tarvetta lomakkeiden säilyttämiselle ole.

Voimassa olevassa laissa säädetään myös vaikutusten arvioinnin ja seurannan kannalta tarpeellisten tai tutkimuksen lähdeaineistona muusta syystä arvokkaiden rekisteritietojen säilyttämisestä siten kuin arkistolaitos erikseen määrää. Ottaen huomioon, että Työterveyslaitos soveltaa arkistolakia (831/1994) toiminnassaan, ei tarvetta säätää arkistolaitoksen toiminnasta myös ehdotettavassa laissa ole. Kansallisarkisto on arkistolain 8 §:n 3 momentin mukaisesti määrännyt pysyvästi säilytettävistä asiakirjoista päätöksellään AL/5460/07.01.01.03.01/2015. Näitä pysyvästi säilytettäviä asiakirjoja ovat muun muassa ASA-rekisteri (ASA-tietokanta).

8 §
Tietojen luovuttaminen
Vakuutuslaitoksella on oikeus saada salassapitosäännösten ja muiden tiedonsaantia koskevien rajoitusten estämättä välttämättömiä tietoja syöpäsairauden vaaraa aiheuttaville tekijöille tai perimää vaurioittaville aineille altistuneesta työntekijästä työnantajalta hänen pitämästään luettelosta ja Työterveyslaitokselta ASA-rekisteristä työntekijää koskevan etuuden myöntämistä varten. Vastaavasti sosiaali- ja terveysministeriöllä on oikeus saada välttämättömiä tietoja työsuojelullista selvitystä tai päätöksentekoa varten ja työsuojeluvalvonnasta vastaavalla viranomaisella valvontatehtävää varten 3 §:n 2 momentin 1–5

kohdassa tarkoitetut tiedot. Tietoja saadaan luovuttaa vain edellä tarkoitettujen tahojen pyynnöstä ja vain siinä laajuudessa kuin tiedoilla on vaikutusta käsiteltävän asian ratkaisuun.

~~Työterveyslaitos saa salassapitosäännösten estämättä luovuttaa 6 §:ssä tarkoitettuja tietoja työn ja terveyden välisen vuorovaikutuksen tutkimista sekä työsuojelun ja työterveyshuollon tutkimusta ja kehittämistä varten tutkimustahoille.~~

Perustelut

8 §. Tietojen luovuttaminen. Pykälän 1 momentissa säädettäisiin tietojen luovuttamisesta ASA-rekisteristä. Tietojen saantiin oikeutettuja tahoja olisivat nykysääntelyä vastaavasti vakuutuslaitokset ja työsuojeluviranomainen. Vakuutuslaitoksella olisi oikeus saada tietoja syöpäsairauden vaaraa aiheuttaville aineille altistuneesta työntekijästä häntä koskevan etuuden myöntämistä varten esimerkiksi ammattitautitapauksessa. Vakuutuslaitoksella ei olisi oikeutta saada tietoja muihin tarkoituksiin, kuten vakuutuksen myöntämiseksi tai vakuutusehtojen tai –maksujen perusteeksi. Aluehallintoviraston työsuojelun vastuualueet puolestaan tarvitsevat altistustietoja esimerkiksi silloin, kun tutkitaan ammattitautia tai kun siltä pyydetään takautuvasti selvitystä työoloista. Myös sosiaali- ja terveysministeriölle esitettäisiin oikeutta tietojen saantiin, jota se tarvitsee työsuojelullista selvitystä tai päätöksentekoa varten. Voimassa olevan lain mukaan ministeriö on rekisterinpitäjänä voinut käyttää rekisteritietoja rekisterin käyttötarkoituksen mukaisesti. Kun nyt esitetään, että Työterveyslaitos olisi jatkossa rekisterinpitäjä, on ministeriön oikeudesta saada tietoja säädettävä.

Voimassa olevassa laissa säädetään rekisterinpitäjän oikeudesta luovuttaa tietoja työn ja terveyden välisen vuorovaikutuksen, työsuojelun ja työterveyshuollon tutkimukseen ja kehittämiseen. Ottaen huomioon, että Työterveyslaitos toimii julkisoikeudellisena yhteisönä, jota koskevat hallinnon yleislait ja että viranomaisen oikeudesta, antaa yksittäistapauksessa lupa tietojen saamiseen salassa pidettävästä asiakirjasta muun muassa tieteellistä tutkimusta varten säädetään myös viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetun lain 28 §:ssä, ei tarvetta säätää tietojen luovuttamisesta tutkimusta varten ehdotettavassa laissa ole.